

УДК 371.321.5

Системний підхід до пошуку знань у практичній реалізації аграрної освіти

Руслана Левкіна,
доктор економічних наук, професор,

Артур Левкін,
кандидат технічних наук, доцент,

Віталій Цуканов,
кандидат технічних наук, доцент,
Харківський національний технічний
університет сільського господарства
імені Петра Василенка

Наразі проблема підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств пов'язана із забезпеченням висококваліфікованими фахівцями, які не лише мають необхідну за фахом освіту, а підготовлені до вирішення нових нетрадиційних завдань. Для цього повинна бути сформована зрозуміла система пошуку, отримання, засвоєння, систематизації знань, набутих у процесі життєдіяльності. Це дає можливість використовувати таку систему в будь-якій конкретній області знань, практики, тощо та має за своїм змістом (чи властивостями,

чи характером та інше) всі ознаки звичайної комплексності [1].

Людина, яка озброєна комплексною системою пошуку та представлення знань, з одного боку, має сама по собі всі ознаки фахівця високої кваліфікації, а з іншого, — є захищеною, бо має завжди можливість у будь-яких обставинах життєдіяльності скласти стратегію та тактику своєї роботи та відповідної поведінки, зробити адекватні висновки та визначити свої можливості, мати науково обґрунтовані передумови для вирішення будь-яких питань, проблем і інше.

За своєю суттю пошук і представлення знань являють собою результат сукупного мислення та визначеної методології обробки (а іноді спеціального поєднання чи переробки) відповідної апріорної інформації, попередніх знань. Навіть фахівець з вищою освітою не володіє всіма визначеними аспектами знань, але така можливість реально існує. Цю можливість доводять відповідні концепції розуміння суті знань: будь-яка методологія складається із сукупності елементів знань, що відображують психологію, філософію, логіку, мову, історичний розвиток тощо, а головне, — інформаційну аналітику; остання, в свою чергу, складає специфічний симбіоз (мова + логіка + інформатика і плюс ще багато іншого) і має бути представленою у своєрідній формі — логіко-інформаційних моделях; логіко-інформаційні моделі мають дуже важливе значення у справі пошуку та представлення знань — вони можуть відображувати будь-які знання (незалежно від науки чи наукового напрямку, що конкретно розглядається) та складати стійкі передумови подальшого їх дослідження та розвитку.

Але наразі неможливе повне розкриття змісту поняття «Інформаційна аналітика» у вигляді, що є природним для уявлень відносно звичайного представлення будь-якої методології в цілому. Тому її представляємо у відповідних, окремих елементах. Це пов'язано з тим, що на цей час ще не склалися відповідні умови та уяви в цій сфері та декларування назви такого поняття не складає зрозуміле відношення. Як результат, це не сформує сталу необхідність (відповідну потребу чи статус в суспільстві) як до її необхідності, так і для її наступного розвитку. Такий підхід реалізується, коли у сфері освіти та життєдіяльності приходять до висновку, що необхідно мати спеціалістів високого рівня кваліфікації безпосередньо у сфері «Аналітики». Тому, не створюючи прецедент «випередження часу», ми пішли шляхом, який має у своєму змісті постійні нагадування про наявність елементів чи їх причетність до «Інформаційної аналітики».

Одночасно робимо наголос на результаті «спрацювання» цього напрямку, що подаємо у вигляді іншого його смислу — «Пошуку і представлення знань».

Логічні передумови формування змісту навчання в агроуніверситеті передбачають отримання комплексу знань у вигляді єдиного цілого, що, крім того, зорієнтовано на відповідну спеціалізацію праці майбутнього фахівця. Складання бази єдиного цілого передбачає використання елементів знань у відповідних напрямках сукупностей наук: групи фундаментальних наук; групи суспільних наук, групи загальнонаукових і загальнотехнічних наук; спеціальні дисципліни та інш.

Взагалі в рамках університетської підготовки відсутня наявність такого поєднуючого складання у вигляді відповідної ланки чи на рівні будь-якої навчальної дисципліни, а про реалізацію такого складання фактично студент має уявлення.

У діяльності пошуку та представлення знань існують багато спрямованостей. Метою однієї з них є отримання «цілого», для досягнення якого теж необхідно мати потрібний комплекс відповідних знань. Вони повинні мати необхідну значущість (властивість) — спрямованість на поєднання будь-яких знань для досягнення встановлених цілей і задач. Такі знання, є носіями цілісності, виконують відповідну місію поєднання знань і створюють основу напрямку під назвою «Інформаційна аналітика».

Набуваючи кваліфікації в процесі навчання, фахівець опановує безмежну кількість понять та узагальнень з метою пошуку необхідного знання. Тому серед нагальних задач є визначення та накопичення банку варіантів складання пошуку знань і їх узагальнень. Звичайно, в рамках сьогоденного свого розвитку, тобто і розвитку науки, студент не в змозі охопити повне розуміння визначеної задачі, але зараз перед ним у цьому плані стоїть достатньо реальна і більш спрощена задача, що складається із збирання, удосконалення, реалізації і організації будь-яких універсалій такого спрямування.

У звичайних діях пошукового характеру, ми фактично формуємо знання через будь-яке відповідне складання. Тобто ми складаємо (організуємо) становище в формуванні пошуку, коли забезпечено якість усталене розуміння та ми на його основі отримуємо наступні необхідні знання. Таким чином ми складаємо собі «перехідний елемент» у «складанні співвіднесення». Взагалі ж у студента складається стан сталого розуміння, яке формує постійне спрямування його до загального методологічного розглядання відносно: «вилучення» — «використовування» — «оптимізації» методів пошуку (складання відповідного спрямування, викликаного рамками пізнання). З цього й випливає закономірність у формуванні цього напряму за формою саме складання в режимі попередніх кроків пошуку. Це має прояв у вигляді «загальної методології» — одного з основних методологічних концептів у підході до рішення питань пізнання. Розуміння (закономірності) використання «Загального» є дуже важливою необхідністю у складанні пошуку і представленні знань.

Шерше виникнення «Загального» складає розуміння первинного стану простої випадковості та разом з тим може бути результатом виникнення елемента, що належить як до чогось «Загального», так і до «Часткового». Тобто складають саме розподіл, що формує фактично якусь конкретну сутність знання того, за яким фактично виникає потреба постійного формування доказів його законного існування — належності. Ми ж складаємо розуміння того елемента, що розглядається, — чи він належить до «Загального», чи до «Часткового». Подальший розвиток такого первинного складання та сукупність складених конкретних доказів створює розуміння закономірності складеного розподілу. Наступним (заключним) станом «Загального» буде відповідне формування правила його складання, тобто одного з зазначеної складової, що формує розуміння істинності знання. Усе наведене (за методологічним напрямом) описується начібно «Загальною моделлю»,

що фактично входить до сфери розумінь «Структури знання». Суть наведеної «Загальної моделі» — це фактично складання функціонування визначеної сукупності за її відповідною роллю «функціонала» спеціального розподілення, а саме, як «функціонала» розподілу, як відповідна форма розглядання. Треба зазначити, що така модель не завжди вистроюється з самого початку, але з часом вона таки складає свою побудову та обов'язково відіграє відповідну роль у складанні пошуку. Взагалі ж студент завжди прагне до її вистроювання та відповідного використання, бо це дає йому (фахівцеві) значний виграв як у складанні розумінь пошуку, так і в отриманні відповідного усвідомлення відносно одного із найважливіших розумінь його доказаної істинності та одночасного визначення правильності подальшої послідовності й достовірності у його складанні.

Таким чином, щоб скласти загальне розуміння прояву аналітики (інформаційний рівень) і реалізації концептуалізації у пошуку (методологічний рівень), треба мати загальне розуміння відповідних дій на рівні «мислєдїяльності» (рівень людської діяльності в рамках складання мислення за розуміннями). Тобто, майбутньому фахівцеві для того, щоб скласти повне уявлення того, що відбувається, треба мати відповідні результати співвіднесення (прояви інформаційно-методологічного рівня).

Забезпечення сталого розвитку вітчизняних аграрних підприємств та формування їх конкурентоспроможності залежать від рівня кваліфікації фахівців, що працюють на ньому, та того мотиваційного механізму, що спонукає до отримання знань у процесі навчання.

Література

1. Скобло Ю.С. Пошук знань. Ч. 1 / Ю.С. Скобло, Д.І. Мазоренко, Л.М. Тіщенко, Н.Ю. Скобло. — Харків : Майдан, 2010. — 272 с.

31.05.2016